

UZASADNIENIE

W oparciu o zapisy ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (dalej: Ustawa o rewitalizacji), Gmina Miasta Gdańska w ramach zadań własnych realizuje projekty rewitalizacyjne. Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

W 2016 r. Rada Miasta Gdańska podjęła uchwałę nr XXII/607/16 w sprawie wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w mieście Gdańsku. Na podstawie ww. uchwały oraz ustawy o rewitalizacji przystąpiono do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji. W 2017 roku przyjęto Gminny Program Rewitalizacji miasta Gdańska na lata 2017-2023 (dalej: GPR). Programem zostały objęte następujące podobszary rewitalizacji:

- 1) Biskupia Górka/Stary Chełm,
- 2) Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście,
- 3) Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście,
- 4) Orunia.

W 2022 roku dokonano oceny aktualności i stopnia realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPR. Wśród wniosków jednoznacznie wskazano potrzebę kontynuacji działań rewitalizacyjnych oraz aktualizacji dokumentu. Wyniki ewaluacji zostały pozytywnie zaopiniowane przez Komitet Rewitalizacji.

Przeprowadzono również diagnozę zjawisk kryzysowych występujących w mieście oraz zweryfikowano obowiązujące granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wyniki analiz odwzorowano w dokumencie pn. „Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gdańsk 2022”. Przeprowadzone analizy wykazały, że we wszystkich podobszarach rewitalizacji w ciągu ostatnich lat sytuacja nie poprawiła się na tyle, by uznać, że zostały w nich w pełni zrealizowane cele rewitalizacji. Ponadto, wskazano kilka kolejnych miejsc na terenie miasta, charakteryzujących się dużym stopniem natężenia zjawisk kryzysowych. W związku z powyższym, utrzymano dotychczasowe granice siedmiu podobszarów zdegradowanych wyznaczonych uchwałą Rady Miasta Gdańska nr XXII/607/16 z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w mieście Gdańsku oraz poszerzono podobszar zdegradowany i rewitalizacji Orunia o tereny byłych kolonii mieszkaniowych, znajdujących się w rejonie ulic: Sandomierska, Przybrzeżna, Smolna, Daleka, Żabia, Kolonia Mysia, Kolonia Orka, Kolonia Rola i Kolonia Zaranie. 9 lutego 2023 r. Rada Miasta Gdańska podjęła uchwałę nr LIX/1484/23 zmieniającą uchwałę w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w mieście Gdańsku (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2023 r. poz. 1130).

30 marca 2023 r. Rada Miasta Gdańska przyjęła uchwałę Nr LX/1552/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska. W związku z tym, zgodnie z art. 68 ust. 2. ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, do sporządzania GPR, w tym przeprowadzenia konsultacji społecznych oraz opiniowania, mają zastosowanie przepisy dotychczasowe, tj. ustawa z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy nowelizującej.

Zgodnie z art. 23 ustawy o rewitalizacji zmiana GPR następuje w trybie, w jakim był on uchwalany. Aktualizacja GPR, służąca wydłużeniu perspektywy jego obowiązywania, zakłada kontynuację wcześniejszej interwencji.

Działania partycypacyjne:

Po przyjęciu przez Radę Miasta uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany GPR zaplanowano działania partycypacyjne mające na celu rozpoznanie potrzeb, oczekiwań i problemów interesariuszy rewitalizacji (m.in. mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji społecznych) przed rozpoczęciem pracy nad dokumentem. Podczas cyklu partycypacyjnego wszyscy zainteresowani mogli również składać propozycje przedsięwzięć do ujęcia w GPR.

Przyjęto cztery formy partycypacji społecznej, mające na celu nie tylko informowanie, ale również włączenie interesariuszy w aktywne uczestnictwo w proces tworzenia dokumentu. Zrealizowano następujące działania partycypacyjne w okresie od kwietnia do czerwca 2023 roku:

- 1) punkty konsultacyjne, w których można było zgłosić swoje uwagi, potrzeby i propozycje działań, a także wypełnić papierową wersję geoankiety,
- 2) spacerzy badawcze z mieszkańcami podobszarów rewitalizacji i urzędnikami,
- 3) warsztaty z mieszkańcami podobszarów rewitalizacji,
- 4) geoankieta – ankieta online z mapą do zaznaczania konkretnych punktów.

W czasie trwania działań partycypacyjnych wpłynęło łącznie 391 ankiet. Wskazane przez uczestników problemy i potencjały obszaru rewitalizacji oraz zgłoszone pomysły na inwestycje posłużyły jako podstawa do opracowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zmieniającym GPR. Przez kolejne pół roku przygotowywano dokument GPR.

Diagnoza szczegółowa:

Zgodnie z wynikiem ewaluacji, aktualizacja GPR nie mogła obyć się bez zaktualizowania informacji na temat niekorzystnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji, uwarunkowań i lokalnych potencjałów, które mogły zmienić się od czasu powstania pierwotnej wersji dokumentu. Zmiany wymagały również cele i kierunki działań, tak aby przystawały do faktycznego stanu podobszarów rewitalizacji.

Z uwagi na obszerny zakres analiz opracowanie pt. „Diagnoza szczegółowa obszaru rewitalizacji Miasta Gdańska”, zawierające opis zjawisk kryzysowych w sferach społecznej, funkcjonalno-przestrzennej, gospodarczej i środowiskowej dla każdego z podobszarów rewitalizacji stało się załącznikiem do zaktualizowanego Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska.

Wizja podobszarów rewitalizacji:

Podstawą wypracowania wizji stanu pożądanego obszaru rewitalizacji jest analiza potrzeb i problemów danego terenu, przeprowadzona na etapie diagnozy szczegółowej. Po porównaniu aktualnych wyzwań i problemów oraz wynikających z nich potrzeb mieszkańców zdecydowano się na zachowanie wizji wypracowanej w pierwotnej wersji dokumentu, opracowanej w podejściu partycypacyjnym z lokalną społecznością. Założone w wizji cele nie zostały jeszcze zrealizowane, co jest przesłanką do kontynuacji działań rewitalizacyjnych.

Cele i kierunki działań:

Główne cele GPR wynikają z przeprowadzonych analiz, w tym z konsultacji społecznych. Wyznaczono dwa cele odnoszące się do całego obszaru rewitalizacji, co pozwala na powiązanie wyzwań stojących przed poszczególnymi obszarami i traktowanie zaplanowanej dla nich interwencji jako spójnej całości:

Cel 1. Zwiększenie spójności społeczno-gospodarczej obszaru rewitalizacji;

Cel 2. Wysoka jakość życia na obszarze rewitalizacji.

Następnie do każdego celu przyporządkowano osobne kierunki działań dla każdego z podobszarów, uzależnione od ich specyfiki, rodzaju i skali dysfunkcji oraz zaawansowania procesu rewitalizacji

prowadzonego na danym terenie. Kierunki działań są więc uszczegółowieniem celów z uwzględnieniem zasady „rewitalizacji szytej na miarę”.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne:

Pakiet przedsięwzięć zawarty w dokumencie został przygotowany na podstawie analizy diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji, wniosków mieszkańców zgłaszanych podczas działań partycypacyjnych oraz po przeprowadzeniu otwartego naboru, podczas którego każda zainteresowana osoba mogła przesłać fiszkę projektową przedsięwzięcia. Pewne zmiany w planowanych przedsięwzięciach wprowadzono po zakończeniu konsultacji społecznych wynikających z art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o rewitalizacji. Ostatecznie wypracowano zestaw 64 przedsięwzięć podstawowych:

- 14 przedsięwzięć dla podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm,
- 17 przedsięwzięć dla podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście,
- 13 przedsięwzięć dla podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście,
- 20 przedsięwzięć dla podobszaru Orunia.

Dodatkowo sporządzono również wykaz przedsięwzięć uzupełniających, czyli charakterystykę innych projektów dopuszczalnych do realizacji w ramach GPR, które nie zostały szczegółowo opisane na etapie tworzenia dokumentu i charakteryzują się mniejszym stopniem oddziaływania, ale są spójne z celami procesu rewitalizacji, a ich realizacja przyczyniłaby się do większego zintegrowania działań rewitalizacyjnych.

Załączniki:

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji do dokumentu przygotowano następujące załączniki:

Załącznik graficzny nr 1 – podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm

Załącznik graficzny nr 2 – podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście

Załącznik graficzny nr 3 – podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Załącznik graficzny nr 4 – podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru Orunia

Załącznik nr 5 – diagnoza szczegółowa obszaru rewitalizacji Miasta Gdańska

Konsultacje społeczne:

Zgodnie z art. 6 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 11 ust. 3 ustawy o rewitalizacji o przystąpieniu do konsultacji projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska powiadomiono 27 grudnia 2023 r., tj. 12 dni przed ich rozpoczęciem, a same konsultacje prowadzone były w okresie od 8 stycznia do 9 lutego 2024 r.

Obwieszczenie i ogłoszenie Prezydenta Miasta Gdańska umieszczono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Gdańsku, zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej Biura Rozwoju Gdańska, na stronie internetowej Biura Rozwoju Gdańska oraz w lokalnej prasie. Dodatkowo skierowano mailową informację o rozpoczynających się konsultacjach do Zespołu Rewitalizacji oraz Sekretariatu Urzędu Marszałkowskiego, wewnątrzmięjskiego zespołu ds. rewitalizacji powołanego zarządzeniem nr 2611/22 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 27 grudnia 2022 r. w sprawie powołania Zespołu ds. rewitalizacji w mieście Gdańsku oraz współpracujących z BRG organizacji pozarządowych, a także do Komitetu Rewitalizacji, zarządców nieruchomości administrujących nieruchomościami położonymi na obszarze rewitalizacji, rad dzielnic: Orunia-Św. Wojciech-Lipce, Śródmieście, Nowy Port, Przeróbka, lokalnych mediów i radnych Rady Miasta Gdańska.

Z projektem zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z prognozą oddziaływania na środowisko można było zapoznać się przez cały czas trwania konsultacji na stronie internetowej oraz w siedzibie Biura Rozwoju Gdańska. W ramach konsultacji zorganizowano pięć spotkań otwartych: ogólne spotkanie konsultacyjne oraz cztery punkty konsultacyjne w podobszarach rewitalizacji, zbierano uwagi w postaci ustnej, pisemnej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego oraz uruchomiono geoankietę. Dodatkowo 5 lutego 2024 r. odbyło się spotkanie indywidualne na prośbę dwóch mieszkanek w sprawie Dolnego Miasta.

W trakcie trwania konsultacji społecznych wpłynęło 330 zgłoszeń do projektu GPR, w tym złożono 73 uwagi do treści GPR, 84 uwagi szczegółowe dot. realizacji przedsięwzięć, 102 uwagi wykraczające poza zakres GPR oraz zadano 22 pytania i złożono 49 komentarzy. Po rozpatrzeniu złożonych uwag wprowadzono odpowiednie zmiany w treści dokumentu. Dodatkowo naniesiono autopoprawki dotyczące m.in. sposobu finansowania, poszerzenia zakresu czy korekty terminów realizacji w kilku fiskach przedsięwzięć. Szczegółowe informacje zostały przedstawione w informacji podsumowującej konsultacje społeczne dostępnej na stronie internetowej Biura Rozwoju Gdańska.

Opiniowanie projektu GPR:

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji wystąpiono o zaopiniowanie projektu GPR przez instytucje wskazane w ustawie. Opinie, które wpłynęły w wyznaczonym terminie, zostały uwzględnione poprzez wprowadzenie korekt w tekście dokumentu oraz w załącznikach.

Gminny Program Rewitalizacji miasta Gdańska jest dokumentem strategicznym i określa sposób postępowania na wskazanych obszarach rewitalizacji, w tym system przygotowania i realizacji działań społecznych oraz inwestycyjnych. Program rewitalizacji złożony z wielu różnorodnych projektów jest konstrukcją warunkującą osiągnięcie kompleksowości interwencji. Uchwalenie zmiany GPR pozwoli na kontynuację procesu rewitalizacji w kolejnych latach.

Wnioskodawca:

PREZYDENT MIASTA GDAŃSKA

z up.

Danuta Janczarek

Sekretarz Miasta Gdańska

Opinia Radcy Prawnego:

projekt: uchwały

uzgodniono: Radca Prawny Anna Wołejko

dnia 08.05.24 r.

Sporządził:

Ewa Pielak

Zaakceptował:

Edyta Damszel-Turek

Zatwierdził:

Piotr Grzelak

SEKRETARZ MIASTA GDAŃSKA

Danuta Janczarek